

A magánerdészeti szaktanácsadás rendszere Magyarországon

A mezőgazdálkodási szaktanácsadási rendszer múltja

Az Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) a nemzeti agrártámogatások keretében biztosított pénzügyi forrásokat a gazdálkodást segítő ismeretátadás különböző formáinak.

2004-től 2006-ig az Agrár és Vidékfejlesztési Operatív program keretében zajlott a szaktanácsadás.

A nemzeti Vidékfejlesztési tervhez kapcsolódóan 2007. jún.30-ig hét ernyőszerű szervezet működtette az ingyenes, közhasznú NVT tanácsadási szolgáltatást.

2007. január 1-től minden európai uniós tagállamban kötelezően működtetendő a Mezőgazdasági Szaktanácsadási Rendszer (Farm Advisory System), így hazánkban is.

Ezért az agrár szaktanácsadási struktúra átalakítására volt szükség. Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program I intézkedéscsoportjában (I.tengely) az 5.3.1.1.4. Szaktanácsadási szolgáltatások igénybevétele pontja foglalkozik a szaktanácsadással.

Az átalakítás célja egy olyan egységes szolgáltató rendszer kialakítása és működtetése, amely biztosítja a mező- és erdőgazdasági termelők igényeinek megfelelő és lehetőségeket igénybevevő, könnyen elérhető, magas színvonalú szolgáltatás létrehozása, amely megfelel az EU 1782/2003. EK rendeletnek.

A fenti célok elérésére való törekvés szándékával, továbbá annak érdekében, hogy

- a különböző szervezeti keretek között folytatott agrár-szaktanácsadási tevékenység egységes szervezési, ellenőrzési, finanszírozási rendszerré integrálódjon,

- a szaktanácsadás célcsoportját ké-

pező mező- és erdőgazdasági termelők számára megteremtsük az igényeknek megfelelő szaktanácsadási szervezeti és működési feltételeit,

- szolgáltatási lehetőséget biztosítsunk mindazon személyek és szervezetek részére, akik szaktanácsadási kapacitással rendelkeznek és e rendszer keretében kívánják folytatni tevékenységüket.

Ezek a szervezetek a Területi Szaktanácsadási Központok (TSZK).

A TSZK olyan, Magyarországon vagy az Európai Unió más tagállamában bejegyzett, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium által akkreditált és nyilvántartott szervezet, amely a mezőgazdasági termelők és erdőgazdálkodók megrendelésére, a velük kötött megállapodás alapján, a hazai és közösségi jogszabályokban meghatározott és a jogszabályok alapján támogatásban részesíthető szaktanácsadási szolgáltatást végez a támogatásra jogosult részére, közvetlenül a TSZK székhelyén, vagy a szolgáltatási végpontokon bejegyzett szaktanácsadó segítségével.

Bejegyzett szaktanácsadó a Szaktanácsadói Névjegyzékről szóló 95/1999. (XI.5.) FVM rendelet szerinti névjegyzékben vagy a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervhez kapcsolódó Tanácsadói Névjegyzékről szóló 65/2005. (VII.4.) FVM rendelet szerinti névjegyzékben szereplő szaktanácsadó, illetve tanácsadó.

Itt szeretném felhívni a figyelmet arra, hogy lehetőség szerint minél többen kérjék felvételüket a szaktanácsadási névjegyzékbe, amelynek szabályait a 95/1999. (XI.5.) FVM rendelet tartalmazza.

Regisztrációjuk után, pedig csatlakozzanak valamelyik MEGOSZ TSZK-hoz.

Ezzel is hozzájárulhatnak az erdészeti szaktanácsadás minőségi és mennyiségi fejlesztéséhez.

A regisztráláshoz a kérelmet (rendelet 1.sz. melléklet) a minisztériumnak címelve (FVM Agrár-vidékfejlesztési Főosztály 1055 BP, Kossuth tér 11.), de a helyileg illetékes Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatal Földművelésügyi Igazgatóságához kell benyújtani.

A kérelemmel egyidejűleg az alábbi dokumentumokat is be kell nyújtani:

- Írásbeli nyilatkozat, miszerint nem folytat az agrárgazdasággal összefüggő ügynöki, vagy kereskedelmi tevékenységet.

Felsőoktatási intézményben szerzett, oklevéllel tanúsított végzettségei hiteles másolatát. A hitelesítést a Hivatal szakreferensei az eredeti dokumentumok bemutatása után ingyenesen hitelesítik.

Büntetlen előéletet bizonyító erkölcsi bizonyítványt, amely 3 hónapnál nem régebbi.

Ajánló véleményt, amelyet a kérelmező részére – az agrárgazdasággal összefüggő kereskedelmi és/vagy ügynöki tevékenységet nem folytató – intézmény, szervezet, vagy köztestület állított ki,

Egyéni vállalkozók esetében a vállalkozói igazolvány és az adóbejelentkezési lap hiteles másolatát.

A speciális kérdések megoldásában segítséget nyújtó intézmény segítségnyújtásra vonatkozó nyilatkozatát,

A gyakorlati bemutatást vállaló gazdaságok/üzemek nyilatkozatát arról, hogy a szaktanácsadó számára bemutatóhelyként rendelkezésre állnak.

A kérelmező szakmai tevékenységének részletes ismertetése [1. szakterület: munkahely megnevezése, beosztása (évszám), szakmai tevékenység leírása.]

A TSZK-k előzetes kiválasztása nyílt pályázat alapján történt, amelynek legfontosabb feltételei:

– képes legyen komplex szaktanácsot nyújtani legalább a kölcsönös megfeleltetés, a helyes mezőgazdasági és környezeti állapot, valamint a munkabiztonság szakterületeire vonatkozóan,

– rendelkezzen a fentiekhez szükséges humán erőforrással és technikai felszereltséggel,

– nem végezhet mezőgazdasági tevékenységgel összefüggő input anyagforgalmazási vagy ehhez kapcsolódó ügynöki tevékenységet.

A MEGOSZ három TSZK-ra adott be előzetes nyilvántartásba vételi kérelmet. Egyet Nyíregyházán, amelyik lefedi a kelet-magyarországi régiót, egyet Budapesten, amely közép-magyarországi területekről várja a gazdálkodókat szaktanácsadásra, míg a harmadikat Nyugat-Magyarországon hozta létre.

Az FVM VKSZI 2006. dec. 15-vel előzetesen nyilvántartásba vette a MEGOSZ által létrehozott TSZK-kat.

Az előzetesen nyilvántartásba vett TSZK-k szaktanácsadási tevékenységükkel teljes mértékben ki tudják szolgálni az erdő és fagazdaság, vadgazdálkodás, mezőgazdálkodás, kertészet területéről érkező gazdálkodókat.

Mindhárom MEGOSZ TSZK 2007 júliusában benyújtotta kérelmét az akkreditáláshoz. Az FVM miniszter a pályázatból és a benyújtott dokumentumokból megállapította, hogy a pályázók megfelelnek a közös agrárpolitika keretébe tartozó egyes támogatási rendszerek működését segítő szaktanácsadási rendszerrel szóló 73/2007.(VII.) FVM rendeletben meghatározott feltételeknek, így Területi Szaktanácsadási Központként elismerte:

– MEGOSZ Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Erdészeti Integrátorok Szövetsége TSZK-t Napkor központtal, 14 végponttal, 16 szaktanácsadóval

– MEGOSZ Budapest TSZK-t, nyolc végponttal és 28 szaktanácsadóval

– Szabó Vendel TSZK-t Mórchida, 14 végponttal és 14 szaktanácsadóval.

Az akkreditált TSZK-k számára az FVM Vidékfejlesztési Képzési és Szaktanácsadási Intézete (VKSZI) kvótát határozott meg, amelyet a végpontok, szaktanácsadók száma és a várható szerződéskötések mennyisége alapján állapított meg.

Sajnos nagyon rövid idő állt rendelkezésre a szaktanácsadási szerződések megkötésére és támogatási kérelmek beadására.

Ennek ellenére a három TSZK mintegy ezer szaktanácsadási szerződést kötött, illetve támogatási kérelmet adott be a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz 2007. szept.30-ig.

Támogatás az alábbi célterületekre irányuló, a TSZK által nyújtott szaktanácsadási szolgáltatás után vehető igénybe:

– a kölcsönös megfeleltetés előírásainak való megfelelés,

– a közösségi jogszabályokon alapuló munkahelyi biztonsági előírások betartása,

– a gazdálkodás összteljesítményének a javítása (erdőértékbecslés, erdőtelepítési terv, éves gazdálkodási terv és elszámolás, faanyagkezelés, termőhelyfeltérési szakvélemény, pályázatírás ÚMVP jogcímekre, ha a jogcím keretében a pályázatírás nem támogatható), erdőgazdálkodói nyilvántartásba vételi eljárás, üzemtervek elkészítése, illetve abban való közreműködés, energiaerdő-tervezés, vadkár megelőzési technológiák tervezése, vadkár-felmérés, természetvédelem (kölcsönös megfeleltetés 1. és 5. követelmény), munkabiztonság, élőhelyfejlesztés, gazdálkodási terv készítés.

Az első két célterületet kötelező igénybe venni.

A támogatás mértéke

A támogatás mértéke ügyfelenként nem haladhatja meg a szaktanácsadási szolgáltatásként elszámolható összes kiadás 80 %-át (minimum 20 000 Ft).

A támogatás igénybevételének feltételei (erdőgazdálkodók):

– legalább 1 ha üzemmérettel rendelkezik,

– a kölcsönös megfeleltetés (természetvédelem), munkabiztonság célterületre mindenképpen szerződést köt.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalhoz (MVH) leadott Támogatási kérelmek jogosságának elbírálása mintegy 90 napot vesz igénybe. Ezt követően a hivatal elutasító vagy jóváhagyó határozatot küld az ügyfélnek.

Ezután a TSZK a végpontjain foglalkoztatott szaktanácsadókon keresztül elvégzi a szaktanácsadási szerződésben szereplő szolgáltatást, majd ha az ügyfél (erdőgazdálkodó, tulajdonos) igazolja ennek megtörténtét, akkor a TSZK számlát bocsát ki az ügyfélnek, amelynek ellenértékét az ügyfél a számviteli törvénynek megfelelően átutalja a TSZK felé.

Közben az ügyfél a TSZK-n keresztül kifizetési kérelmet nyújt be a terüle-

tileg illetékes MVH-hoz. Ehhez a kérelemhez csatolni kell az igénybe vett szaktanácsadási szolgáltatás teljesítését igazoló pénzügyileg rendezett bizonylatok másolatát.

A TSZK-nál vezetett szaktanácsadási naplóban a szaktanácsadási szolgáltatás minden eseménye feltüntetésre kerül, amelyet az ügyfél és a szaktanácsadó aláírásával igazol.

A hivatal a kifizetés jogosságát ellenőrzi és átutalja az ügyfél részére a támogatást.

Minden magánerdő-tulajdonosnak figyelmébe ajánlom a MEGOSZ TSZK-k szaktanácsadási szolgáltatásait.

MEGOSZ Budapest TSZK. 1021 Budapest Budakeszi u.91. Kapcsolattartó: *dr. Somogyvári Vilmos*, Tel.: 06-30-4553912.

MEGOSZ Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Erdészeti Integrátorok Szövetsége TSZK

4552 Napkor Kállói út 58 Kapcsolattartó: *Merkőszki Csilla* 06-42-501050

Szabó Vendel TSZK 9131 Mórchida Tekepuszta. Kapcsolattartó: *Szabó Vendel*. Tel.: 06-30-9464286

Külön felhívom a figyelmet arra, hogy az EU 2009.01.01-től ellenőrzi a kölcsönös megfeleltetés (környezetvédelem) meglétét Magyarországon a bármilyen EU-s támogatást igénybe vevő mező- és erdőgazdálkodóknál. A támogatási kérelmet beadó erdőtulajdonosoknál (ügyfeleknél) a kölcsönös megfeleltetés körülményeit az EU kirendelt ellenőrei vizsgálják. Hiányosságok esetén 5-100%-os támogatás-csökkentést alkalmaznak. Ezért, ha valaki eddig még nem kért szaktanácsadást az előbbi célterületre, még a jövő évben igényelheti TSZK-inktől.

Fontos megjegyezni, hogy a (90/2007. (VIII. 23.) és 103/2007. (IX.21.) rendeletekkel módosított jelenleg hatályos 52/2007. (VI.28.) FVM rendelet szerint a 2008. évi szerződések kötésére és a támogatási kérelmek begyűjtésére a 2008. január 1-31. és a 2008. május 1-31. közötti időszakok állnak rendelkezésre.

Remélem, hogy sok olyan magánerdő-tulajdonos érdeklődését sikerült felkelteni az erdészeti szaktanácsadás irányába, akik eddig még nem vették igénybe szaktanácsadási szolgáltatásainkat, de a jövőben igény tartanak segítségünkre. Kérem keressék meg erdőbirtokukhoz legközelebb eső TSZK-kat szaktanácsadási igényükkel.

Dr. Somogyvári Vilmos
projekt vezető